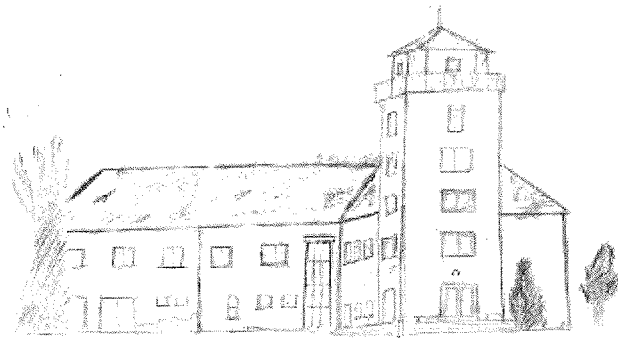
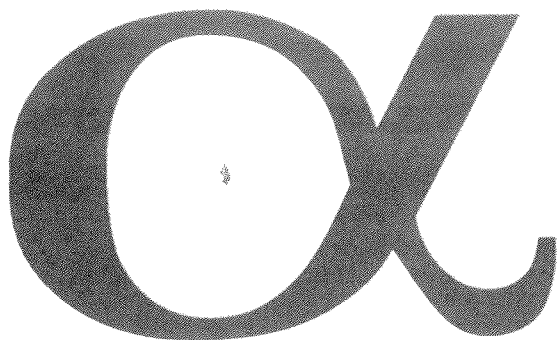
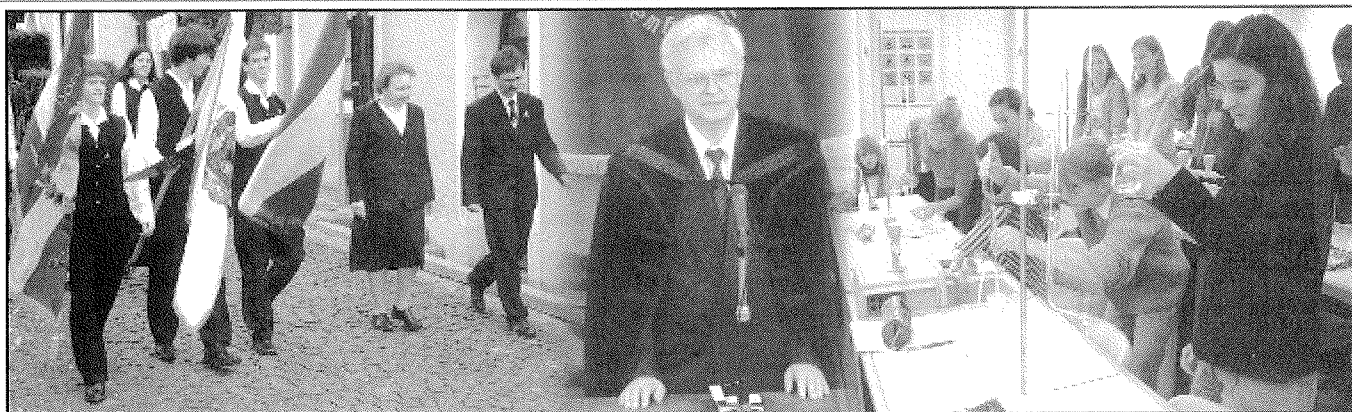

VII. ÉVFOLYAM I. SZÁM *ALFA, A SZENTENDREI REFORMÁTUS GIMNÁZIUM LAPJA* 2005. OKTÓBER

Ismét kezdünk

Minden szeptemberben valami új kezdődik iskolánkban. Egy új tanév, új diákokkal, új tanárokkal, új könyvekkel, új lehetőségekkel, új gondokkal, új örömmel, új nehézségekkel, új sikerekkel. Ne értsd félre: Te is új vagy, aki már egy, két, három, négy, öt, hat évet ebben a közösségben töltöttél.

Az ókori görögök egyik legbölcsebbikének, Hérakleitosznak a szavai jutottak eszembe:

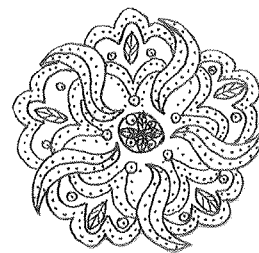
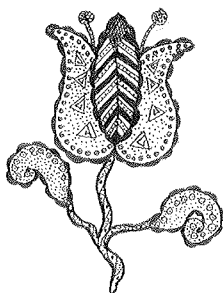
“Ugyanabba a folyóba nem tudunk kétszer belépni, mert amikor másodszor próbálkozunk, az előző víz már elfolyt. Ez egy másik folyó.”

Ugyanígy mi is mások lettünk. Nem számíthat az, hogy mit tettünk tavaly: csak a jelen a fontos, az újakezdés.

Máté evangéliumának következő részlete utal erre: nem lehetünk "régiek", ha az "újat" be akarjuk fogadni:

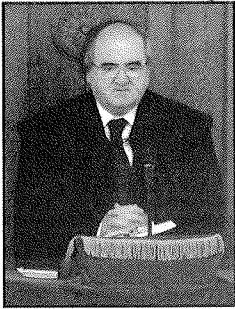
"Senki sem tesz ócska ruhára nyers szövetből foltot, mert a ruha ép részét is eltépi és még nagyobb szakadás támad. Új bort sem töltenek régi tömlőbe, különben kiszakadnak a tömlők, a bor kiömlik és a tömlők is tönkremennek. Az új bor új tömlőbe való, akkor mindkettő megmarad."

Beatrix tanárnő

Cser Anna NYEK osztályos tanuló rajzai

Könyvtárávatás

Szeptember 30-án 10 órakor vette kezdetét a könyvtárávatás. A felső gimnázisták átvonultak a templomba. A vendégek ott már elfoglalták a helyüket. Ott voltak közöttük a tanároknak készülő egyetemi diákok is. Az ígéhirdetést Fónagy esperes úr tartotta. Utána Sikolya Zsolt, a gyülekezet gondnoka tartott előadást a könyvtár építéséről, annak költségeiről. El tudták volna képzelni, hogy csak az eddigi tetőtéri építkezések 65 millió forintba kerültek? Hát, igen. Örülünk, hogy eddig már eljutottunk. Ezek után Gombos Klára a 12.a-ból fuvolaszóval kápráztatta el vendégein-

ket, majd Gyimesi Krisztina tanárnő szavalta el Vörösmarty Mihály "Gondolatok a könyvtárban" című versét.

Miután mindenki visszavonult a gim-

náziumba, az igazgatónő megtartotta beszédét a vendégeknek. Aztán mindenki felvonult az emeletre. Ott P. Tóth Béla tiszteletes úr és Fónagy Miklós esperes úr elvágta a könyvtárhoz vezető lépcső előtt a szalagot, majd tovább vonultak. A 11. b előtt a felsős Csipkefa tagjai énekeltek, majd Tiszteletes Úr tartott egy rövid beszédet és ajándékokat adott azoknak a vendégeknek, akik támogatták a könyvtár építését. Ezek után bementek a könyvtárba, ott meghallgatták a könyvtárosnő beszédét arról, hogy honnan kerültek ide a könyvek.

Tovább vonulva Kis Székely tanár úr bemutatta a galériát.

A könyvtár avatását a vendégek ünnepi ebéddel zárták le.

Belloni Tamara 7.a

Diákszínpad

A 2005/2006-os tanévben nagy feladatra –Schwartz– Tebelak Godspell című darabjának bemutatására – vállalkoztak diákjaink. A musical témája egy fikció: mi történne, ha a mai, modern, elidegenedett világba jönne el Krisztus... hogyan fogadná Őt az emberek? A mű a Máté-evangélium idézeteire épül. A darab résztvevői – akik sokféle szerepet játszanak – a bohóc, a naiv ember szemével ismerik meg Jézus tanítását. Jézusnak először őket kell meggyőznie igazáról. Ez sok játékkal, rögtönzéssel, kacagtatással történik. Végül azonban a játéknak, a tréfának vége van, el kell vállalni a Golgotát. Az Úr Jézus áldozata a mai embert is döntés elé állítja...

A munka elején tartunk, túl vagyunk a szereplőválogatáson, az első olvasópróbán. A következő hetek feladata a jelenetek beállítása lesz. A színdarab bemutatását március végére tervezzük. Az előadás(ok)ra természetesen diákársainkat, szüleinket, barátainkat is szeretettel várjuk majd. Meghívást kaptunk a Gödöllői Református Líceum április végi három napos diákszínjátászó-találkozójára is.

A diákszínpad nagy kihívás, kemény munka, de kiváló lehetőség is, hiszen nagyon sok tehetséges tanulóink van, akik szeretnék megmutatni magukat, talentumaikat.

Reméljük és várjuk, hogy Isten megáldja a munkánkat!

Szénásiné Lénárt Zsófia

Heted7próba

I dén immáron negyedik éve rendezhettük meg nyári táborainkat, a kerékpáros tábor és a hittan tábor. Minden évben számos élménnyel és egy hiányérzettel tértem haza. Az élményeket a közös programok, áhítat, beszélgetés, éneklés, sok játék jelentették, a hiányérzést pedig: egy évben miért csak egy héten át lehetünk együtt ebben a formában? Ez a gondolta szülte az újabb ötletet: szervezzünk egy olyan sorozatot (?), mozgalmat(?), amely a tanév során is lehetőséget nyújt az önfeledt együttlétre, kapcsolódásra, játékokra, kirándulásra. Így született meg a heted7próba, melyet

a kisgimnázium diákjai közt hirdettünk meg. Az őszi események megerősítettek abban, hogy a szorgalmas, kitartó tanulás mellett mindnyájunknak szüksége van a kikapcsolódásra, a közös játékokra földön, víz(b)en, levegőben, nappal és az éj leple alatt. Már eddig is sok élménnyel, kalanddal gazdagodtunk, s azt hiszem mindannyiunk nevében mondhatom: új barátságok születtek, régiérek erősödhettek meg. Legközelebbi akciónkra a Föld gyomrában kerül sor, de a többi még titok...

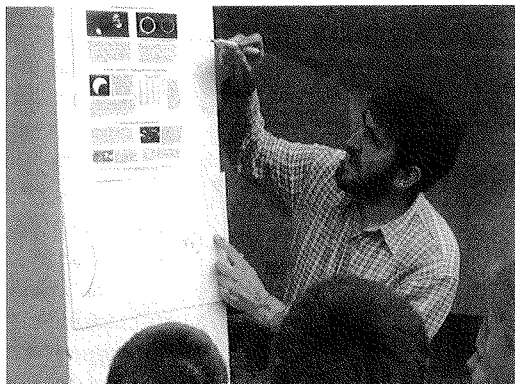
Veszélka Tamás
tiszteletes úr

Napfogyatkozás 2005

Az 1999-es totalitás, majd a 2003-as részleges napfogyatkozás után ez év október harmadikán ismét részleges napfogyatkozásban gyönyörködhattunk. Az idei fogyatkozás sehol nem volt teljes, Madrid gyűrűs napfogyatkozás volt megfigyelhető. Iskolánkban a csil-

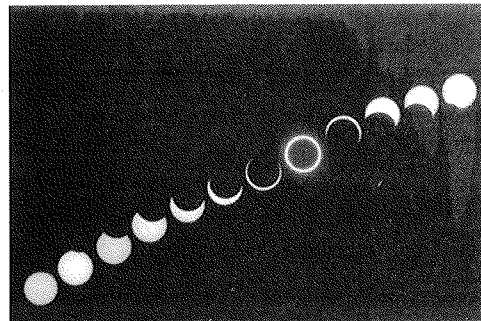
volna megnézni, megteheti azt jövő év áprilisában is, feltéve, ha az időjárás megengedi.

Ferenczi Alpár
tanár úr

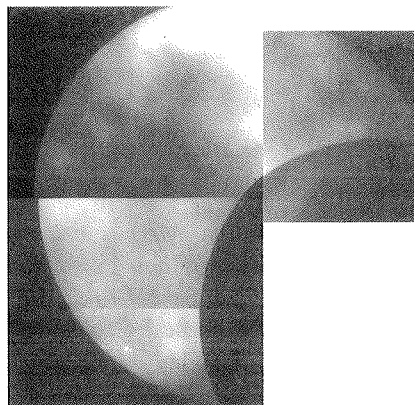

Ferenczi Alpár tanárúr előadás közben

lagász szakkörösök szervezésében bemutatót tartottunk az esemény ideje alatt. A Magyar Csillagászati Egyesület felhívására jelentkeztünk nyilvános bemutatóhelynek. Így az interneten is megjelentünk. Ezt találták meg a Rákóczi iskola földrajz tanárai és jelentkeztek be látogatásra. A reggeli időjárás teljesen reménytelennek láttatta a bemutató tartását. A jelenség kezdete előtt mintegy fél órával azonban el kezdett szakadozni a felhőzet, így végül zavartalanul végigkísérhettük a fogyatkozást. Dél előtt 10 órától fél egyig mintegy hat rákóczi osztály is velünk figyelte az eseményt. Az érdeklődők egy kis elméleti magyarázat után napszűrős szemüvegekkel és az iskola napszűrővel ellátott távcsőjével is megfigyelhették a jelenséget. A fogyatkozás nálunk kb. 50 százalékos volt. A jelenség maximumának környékén készült róla egy webkamerás felvétel is. Azt hiszem mindnyájunknak maradandó élményt nyújtott a sarló alakú Nap látványa. Ha valaki talán elmulasztotta

Portugáliából ezt látták

Tőlünk pedig ez látszódott

Hittantábor

Az idén a hittantábor több lehetőséget nyújtott az iskola megerősítő fáradalmainak kipihenésére, mivel egy nagyobb táborhelyen került megrendezésre. A rossz idő ellenére sem unatkoztunk, mivel feltaláltuk magunkat, és sok programlehetőség állt lehetőségünk. Teréz tanárnő kézműves kuckója eredeti alkotások elkészülésének a színhelye volt, míg Judit tanárnő különböző sportversenyeket rendezett, mint például tengőt, tollast, focit és néhányunkat betanított egy különleges tornagyakorlatra. A színes programok

között persze ott szerepelt a naponkénti áhítat, éneklés, beszélgetés, számháború, filmklub éppúgy, mint a már hagyományosnak mondható bobozás, de számos új kihívás is kínálkozott: megasztár elődöntők és döntő, filmkészítés, hitépítő reklám-management, tábori lelki ambulancia, ki mit tud? stb. Köszönjük a sok szép élményt, jövőre találkozunk!

Zsé-bt

Tentamen pónyikalmával

A fizika éve, 2005, kapcsán jutott eszembe, hogy Newton is a Malus pumilla, mindközönségesen: az almafa gyümölcsét "hívta segítségül" egykoron. Én is ezt tenném.

De most kezembem nem ez az apró almácska kellene legyen. Hanem egy pónyikalma. Csakhogy sógorom hiába kereste Vásárhely piacán, ott sem találkozott vele. Amikor szóba került, hogy e napra pónyik alma kellene, híres gyümölcs-fakertész beszélt volna le róla, mondván, hogy Magyarországon ilyen ma nincs. Már rég nem termesztik. S nagyjából igaza is van. Csak valahol Gömörszőlős közelében kóstolhatják meg édes-kásás húsát.

Hogy miért éppen pónyikalma? Mert Bolyai Farkas domáldi kertjében ennek az almafának gyümölcsét pakolta azokba az évente postázott őszi csomagokba, a jóféle Küküllő-meti boros palackok s már, Erdély édes napsugarát ízekbe fejtő gyümölcsök társaságában, melyeket a nagy barátnak Gaussnak címezett.

Hogy miért éppen pónyikalma? Mert a marosvásárhelyi református temető cíntermének alsó-hátsó sarkában ma is ott áll a pónyikalmafa. A Bolyaiak sírján. Magam is metszettem ágát, hogy jobb termése legyen. Idén is meg néztem kis zöld almácskáit a nyáron. A terem falán a fényképbe belóg egy csupasz őszvetkezett faág: az a pónyikalmafágé.

Hogy miért éppen pónyikalma? Mert felpillantok az Áprily domborműre az Áprily terem falán s eszembe jut, hogy "Hernyózatlan állanak pónyik almafáid". Írta volt ezt Áprily Lajos már Visegrádról Kolozsvárra az elhagyott kert gondozójának: leghűbb barátjának, Reményik Sándornak.

Tentamen - kísérletet, megkísérelt dolgot, próbát jelent. Bolyai Farkas összefoglaló matematika-didaktikai munkáját nevezte el így - ennek mellélete volt az Appendix, a fiú, Bolyai János alkotása, ami megváltoztatta a világról alkotott képünket.

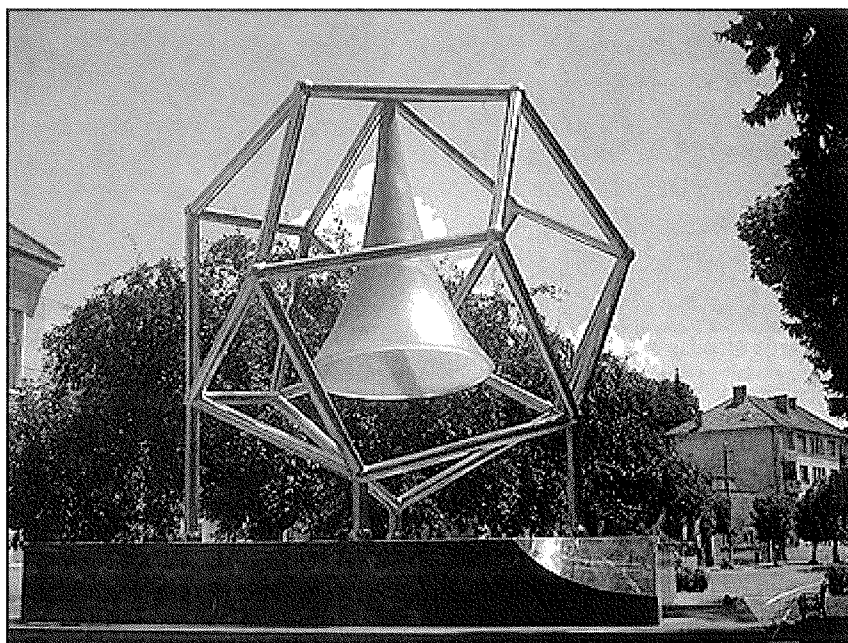
November 3. közelében nem csak

gal szintén elsőkké lettünk a Kárpát-medencében. Amikor komolyan szóba került a névavató, az első hívó szóra rábólintott dr. Kálmán Attila, most már mint a Tatai Református Gimnázium igazgatója, de ugyanígy tett dr. Gazda István

tudománytörténész, a Magyar Tudománytörténeti Intézet igazgatója. S mikor Staar Gyula, a Természet Világa főszerkesztője értesült szándékunkról, gondolkodás nélkül mondta: jövekk. S lám itt vannak a mi Tentamenünk - Kísérletünk elindításánál. Ahogy első hívó szóra jött Ferenczy Csongor színművész úr is, annak jogán is, hogy ő (is) a Bolyai Farkasról elnevezett középiskola padjait koptatta egykoron.

Hogy miért éppen Tentamen? A nyáron érettségiző-felvételiző osztályunk figyelemreméltó eredménye - 88,89%-os továbbtanulási hányad - talán még jobban aláhúzza szándékunkat: megpróbálni. A teremben a két Bolyai marosvásárhelyi szobráról készült fénykép mellett ott van a hiperbola-szobor is. S lám ott az éjszakában, csillagok alatt az egész osztály. S e hiperbola alatt mindenki számára, minden arra érdemes érdeklődő számára, van hely. Így leszünk lassan Bolyai János matematikájának hűbéresei.

Hogy miért éppen Tentamen? Mert az öreg Bolyai ezt üzeni: "A nagy Isten előtt olyan kicsi vagyok én, mint te, s te olyan nagy, mint én." Hallgassunk szavára: nagy mélységek és nagy magasságok vannak rejtve e szavakban.

arra emlékezünk, hogy 1825. nov. 3. Széchenyi István felajánlva birtokai egyévi jövedelmét egy tudóstársaság létrehozására, mintegy a Magyar Tudományos Akadémiát hívta életre, hanem az 1823. nov. 3-án Temesváron kelt levélre, melyben - "a semmiből, más új világot teremtettem" - János, kifejtve gondolatait apjának, mintegy keltezi nagy műve keletkezését. 1997-től november 3. a Magyar Tudomány Napja.

Hogy miért éppen Tentamen? 2002-ben emlékülések sorát tartották a Kárpát-medence magyar középiskoláiban, ahol Bolyai János és Farkas munkásságáról emlékeztek meg. Akkor a Pápai Református Gimnázium igazgatója kérésre azt mondta: Túl fiatalok vagytok még rá, hogy hozzátok is elvándoroljon az előadás. Igaz is, akkor még nem volt végzős osztályunk. Az idei esztendőben diákjaink a csurgói versenyen országos első helyezést értek el. A Természet Világa diákpályázaton a legjobban teljesítő társaság

Bolyaiak terme. Miért nem csak Bolyai János terem, netán csak Bolyai Farkas terem? 1956-ban írta le a marosvásárhelyi Székely János "A folyó" című versében:

"Hiába érvek és viták

Egy bizonyos van: a világ

Nem előre halad,

Hanem hátulról épül."

Hátulról bizony, de valamiképpen mégis csak: cél felé. A Bolyaiak terén, Izsák és Csorvási szobrán az öreg kissé hátrébb húzódik s így tekint fel fiára, aki mély gondolatokba merülve önkéntelenül éppen megfogná a szék támfáját, melyen apja ül. Kőbe vésett harmónia. Az egész világon így a Bolyaiak név a híres vásárhelyi kollégium előtti teret illet. S máttól fogva ezt a termet.

De miért éppen itt, a Szentendrei Református Gimnáziumban? Aki belép iskolánk aulájába két műalkotással találja magát szembe. Az egyik egy szobor: egy kőfa. Erezete mint a mindenség egy darabjából kimetszett örvény békésen tartja a mennyezetet. A másik üvegablak. A fiatal fa képével. Ahogy átesik rajta a hajnali nap, szivárványos lángokba borítja a vén fa körül a padlatot. Hát ezért! Egrészt.

S hogy miért éppen ezt a termet neveztük el róluk? A két polihisztor okán. Az apa nemcsak kora egyik legjobb matematikusa, de látszerész,

geodéta, gyógyszerész, pomológus: a gyümölcsfák tudora. De komoly gyógyszerészeti feljegyzései s erdészeti munkája is van. Nemcsak tervez kályhákat, de építi is azokat. Szét darabolja tudását. (Övnek mindenkit attól, hogy aprópénzváltást emlegessen!) Mégis a Magyar Tudós Társaság szépirodalmi művei, pontosabban drámái alapján választja

tagjai közé. Ennyire ismerték őt hazájában! A fiú nem csak az abszolút tér tudományát írta le, de más matematikai munkássága is világhíressé avatja. Nyelvészeti munkái feledésbe merültek, zenei munkássága nemkülönben. Üdv-tanáról pedig vajkevesen tudnak. Külföldön ismertebb volt, mint

hazájában. Egyszerűen akkorát alkotott, hogy gondolatait nemigen volt ki kövesse. Ő írta: "Sohasem lehet a szerző hibája, ha valamely ítélet csak azért ferde és lekicsinylő, mert az illető bíráló nem elég mestere a dolognak." A természettudományi előadóterem ma négy tárgy felségterülete: a fizikáé, a vegytané, a biológiáé s a földrajzé. De otthon érezhetik itt magukat az irodalmi alkotókör tagjai is. S volt itt már ének- és versmondó verseny is. Hát ezért! Másrészt.

Harmadrészt: mert most már - tanúság rá az egybegyűlték szép sora: előadók és meghívottak, érdeklődők vagy csak éppen betoppánók - kezdünk felnőtté válni. Vagy mégsem? Még. De merjük remélni azt: hogy ennek az iskolának hasonló sors adatott, mint sok többévszázados elődjének. S potomság az a néhány száz év! Első eredményeink itt sorjáznak. S az öreg Bolyai szavával: "A maga idejében vetett mag, késő vénségig terem."

Hát ezért!

Segítsen minket Isten s a majdani eljövendőket, hogy így legyen.

Kiss Székely Zoltán

Elhangzott a Bolyaiak terme névavatóján 2005. október 13.án (szerkesztett változat)

Az ünnepség menete:

* A Bolyaiak termékének megtekintése

* Ünnepségkezdő áhítat - Dr. P. Tóth Béla

* Tentamen pónyikalmával (Felvezető)
- Kiss Székely Zoltán tanár

* Kis-Küküllő menti népballada
- énekel Tímár Sára

* Ferenczy Csongor színművész előadásában:
Székely János: Bolyai (szonettkoszorú) - részletek

* Pulus Emese fuvolaművész
Paganini 24. caprice

* Dr. Kálmán Attila matematikus, a Tatai Református Gimnázium igazgatója:
A Bolyaiak matematikája

* Windberg Anna hegedűművész:
Paganini g-mol Capriccio (13.)

* Dr. Gazda István tudománytörténész, a Magyar Tudománytörténeti Intézet igazgatója:
A Bolyaiakról kialakult kép az új levéltári kutatások tükrében

* Küküllő-menti népdalokat ad elő a Csipkefa népdalkör

* Staar Gyula, a Természet Világa főszerkesztője
Üdvözlő sorok

* Dr. P. Tóth Béláné, a Szentendrei Református Gimnázium igazgatójának köszöntő és köszönő sorai

Vitorlás-napló

Azt hiszem, már mindannyian nagyon vártuk június 18-át, hiszen akkor indultunk le az Adriai tengerre, hogy részt vegyünk ott egy csodás egy hetes hajóúton.

Reggel 5-kor találkoztunk az iskola előtt és kora délutánra érkezünk meg a kikötőbe, Tribunj-ba, ahol már várt ránk a Puskás család, Attila (a skipper=hajóoktató) és Marci. Gyorsan lepakoltunk a hajóba és már indultunk is. Egy 12 személyes katamarán vitorlással utaztunk. A kikötésnél megsérült Peti keze, de gyorsan lekezeltek. Nyílt tengerre aznap sajnos még nem tudtunk kimenni, mert elszakadt a vitorlánk és vissza kellett mennünk leszerelni. Az estét a szomszéd város kikötőjében töltöttük és ott sétáltunk.

Másnap reggel a parti zuhanyozóban fürödtünk, majd elindultunk a két öböllel arrébb lévő kikötőbe, Kremikbe a vitorláért. Utána Tragir-ba tartottunk. Útközben fürödtünk egy öbölben megállva. Ez volt az első fürdésünk a tengerben és nagyon élveztük. Ugráltunk a hajóról, búvárkodtunk, és a motorcsónakkal bolondoztunk. Este sétáltunk, hatalmas gombóc fagyikat ettünk, később pedig egy hangulatos kis étterembe ültünk ki, ahol a zenészek műsorára táncoltunk is egy kicsit.

Hétfőn a cél Hvar volt. Útközben újra beiktattuk a kötelező lubickolást. Utána sokat kellett utazni nyílt tengeren, nagyobb hullámok között. Most volt

először és utoljára minden új diáknak kisebb tengeri betegsége. Hvar-ban hosszas vívódás után lehorgonyoztunk. A parton az otthoniaknak vettünk ajándékot, majd felsétáltunk a várba, ahonnan az egész városra ráláttunk. Este Palmezsana-ban aludtunk.

Mielőtt azonban bárki is azt gondolná, hogy könnyű kis vitorlázásról volt szó, azt felvilágosítanám, hogy itt tanulni is kellett. Attila minden nap okított minket. Tanultunk csomókat, hajó- és tenger-jogot, jelzéseket, térképhasználatot, navigációt. Mindig felváltva navigáltunk és vezettünk.

Kedden átmertünk a Pokol sziget túloldalára és három órán keresztül ebédeltünk. Volt hal, kagyló, scampi (kisrák) és tintahal. Egy másik kikötőben fürödtünk, este pedig bementünk egy hajó múzeumba, ahol rengeteg régi tárgyat láttunk és vagy 100 különböző csomót. Az esti séta persze aznap sem maradhatott ki.

Szerdán páran bevásároltak, addig mi feltöltöttük a hajót ivóvízzel és árammal. Biseva szigetén megnéztünk egy vízi-barlangot, amit úgy világított meg a nap, hogy az egész kéken pompázott. Később Ákosnak és Zsoltinak sikerült három nagyobb halat fogni. Azonban senkinek nem volt szíve (és gusztusa) vacsorát csinálni belőlük, úgyhogy viszszaengedték őket. Nyolc óra utazás után Piskerán kötöttünk ki. A kis szigeten csak két ház meg egy étterem volt, ezért

csak lámpaoltásig azaz éjjelig tudtunk ott ülni.

Csütörtökön egy kis kápolnát néztünk meg, ahol Köck tanár úr áhitatot tartott. Majd Mana szigetre utaztunk át, ahol a fiúk a szikláról ugráltak a tengerbe. Ezután Katinán fürödtünk és kirándultunk. Este a kikötésnél a fél kikötő odasereglett a partra, hogy megnézzék, hogyan szerencsétlenkedünk a beállással, mert sikerült egy nagyon kis helyet kiválasztanunk. Mégis sikeresen és elegánsan megoldottuk a feladatot. Az utolsó éjszaka sokáig fennmaradtunk beszélgetni.

Pénteken már délre Zadar-ba kellett érni, hogy a vizsgára bejelentkezzünk. Útközben végre mi is láttunk egy delfin csapatot. Két órát vártunk a vizsgára, de aztán mindenki két perc alatt végzett. Mindannyian megszereztük tengeri hajóra a jogosítványt. Még utoljára fürödtünk egyet, éjjelkor kipakoltunk a hajóból és elbúcsúztunk a többiektől. Hat óra múlva már Szentendrén voltunk!

Sajnálom, hogy csak egy hétig tartott ez a csodálatos utazás. Gyönyörű helyeken jártunk, izgalmas volt a vitorlást kezelni és egy remek társaság gyűlt össze. Ezt a hatalmas élményt soha nem fogom elfelejteni. Köszönöm!!!

Wahr Flóra 12.a

Két keréken

Május végén ismét örömmel fogadtuk a hírt, hogy Veszélka tanár úr (vízi)biciklis tábort szervez. A lelkes csapat korán reggel indult, hogy elérjék a biciklisek bázisát, aminek fedő neve Balatonalmádi. Akaráttyáról próbáltuk megközelíteni az oly távolinak tűnő célpontot, ami a református templom emeletén volt elrejtve. A lehetetlent a 35 °C hőség ellenére is sikerült meghódítaniuk a kitartó közlegényeknek (akik mi vagyunk). A nap fáradalmainak kipihenése után úgy döntöttünk csobbanunk egyet a cápákkal és bálnákkal benépesített (amik leginkább gumiból voltak) Magyar Tengerben, és ehhez a szokásunkhoz egész héten híven

ragaszkodtunk. Megszálltuk a bobpályát is, bár némi nehézség adódott, mivel félelmetes sötétségbe borult a leigázott terület. Igaz, hogy főleg háborús teendőinkkel voltunk elfoglalva, de azért maradt idő biciklizésre is: eljutottunk Tihanyba és Veszprémbe (ahol a Mc Donald's játszótér háza tetszett a legjobban, főleg a kikapcsolódásra vágyó vitézeknek). A háborúban elkerülhetetlen a sérülés, így volt ez nálunk is., de túltettük magunkat rajta. A fáradt levették számos élménnyel indultak haza, várva a következő kihívásokat...

Zsé-bt

Kárpát-medencei Református Középiskolák X. Találkozója

avagy kedvcsináló a Nagykövet ösztöndíjhoz

Immár 10 éves hagyománnyal rendelkezik az a nagyszerű kezdeményezés, hogy a Kárpát-medencei református középiskolák képviselői évente egyszer találkozzátok egymásnak. Az immár negyvennél is több érintett iskola számára a találkozó kitűnő lehetőséget ad ismerkedésre és tapasztalatcserére egyaránt. A tavalyi pécsi találkozón pedig megalakult a Kárpát-medencei Református Középiskolák Igazgatói Kollégiuma, amely ezen intézmények közös felépítését és érdekképviseletét igyekszik majd ellátni. A 2005. július 14.-17. rendezett tizedik találkozóznak a Szatmárnémeti Református Gimnázium adott otthont.

Iskolánkat Nagykövet ösztöndíjas, Gulyás Renáta, Istenes Bernadett és Kocsis Réka, valamint Ferenczi tanár úr képviselte. A nagy izgalommal várt találkozóra július 13.-án szerdán utaztunk el. Már az előzetes program is sokat ígért, de amit a találkozón átélhettünk, az minden várakozást felülmúlt. A találkozó első napja istentisztelettel kezdődött ahol Tőkés László püspök úr hirdette az igét. A nap a Szatmárnémeti Gimnáziummal való ismerkedéssel, valamint a magyar reformációról szóló izgalmas előadásokkal telt. A péntek és a szombat az irodalom és a történelem órákról jól ismert települések látogatásával telt. Jártunk Erdődön, Szendrei Júlia családjának hajdani birtokán, ahol

Petőfi gyakran megfordult. A korabeli leírások alapján jól ismert birtoka helyén egy náddal sűrűn benőtt kis vízfolyás van, árterében egy szerényen meghúzódó Petőfi emlékművel. A kastélyból ma már csak egyetlen bástya maradt meg, a többi részből pedig sok helyi lakos háza épült meg. A következő megálló Ákos volt, amely településnek az Árpád-kori temploma a fő nevezetessége. Ebédre Bogdándba érkeztünk, ahol a falu művelődési házában terítették meg a mintegy kétszáz fős vendégseregnek. Az ebédet természetesen a helybéli asszonyok készítették. Ebéd után a kismesterségek bemutatója következett, ahol találkoztunk kádárral, kosárfonóval, megtekintettük a szőttes-kiállítást valamint egy, múzeumnak berendezett tájházat. A helybéli asszonyok vezetésével lepénysütés is volt. A délutánt istentisztelet zárta, majd vacsora a kultúrházban. A további programok hangulatát szavakban nagyon nehéz lenne leírni. A helyi hagyományokból kaptunk ízelítőt: vers, rigmusok, nóták és néptánc. A mulatozást csak a kényszer szakította meg 11 órakor, hetven kilométerre voltunk a szállásunktól. A szombat reggeli áhítat Batizon volt ahol Batizi András (1510 - 1546-52 között) reformátorra és Szilágyi Domokos (1938-1976) költőre emlékeztünk. A 48/49-es szabadságharcban elesett batizi diákok emlékművére közösen helyeztünk koszorút. Színérváralján Szilveszter Jánosról hallgattunk előadást, valamint megtekintettük a székely hadosztály emlékművét.

Misztotfalu és Koltó következett. Közben elhaladtunk a Szentendrény oly jól csengő Nagybánya mellett is. A tájat szemlélve semmi csodálni való nincs a nagybányai festőiskola hírnevén. Koltón meglátogattuk azt a Petőfi Emlékmúzeumként működő kastélyt ahol Petőfi és Szendrei Júlia mézesheteiket töltötték, és ahol Petőfi Szeptember végén című költeménye keletkezett. Csak ki kell állni a kastély erkélyére, és máris meglevenedik a költemény első versszaka. A délután zárásaként Takaró Mihály a Károli Gáspár Egyetem tanára tartott rendkívül nagy sikerű előadást Wass Albert életéről és műveiről. A vasárnapi istentiszteleten a Szatmári Református Egyházmegye esperese, Sipos Miklós hirdette az igét, majd a Szatmári Gimnázium igazgatónője ismertette a találkozó záródokumentumát. A hazafele úton sokat beszélgettünk és felidéztük a négy nap eseményeit. Nem csak egy egyszerű találkozás volt ez. 35 Kárpát-medencei iskola találkozója volt közös történelmi múltunkkal és kultúr-kincseinkkel. Találkozás olyan emberekkel, akik komolyan veszik hitüket, akik komolyan gondolják, hogy magyarnak lenni jó és ezért küzdeni is tudnak. Szükség van ezekre a találkozókra, hogy egymást erősítve és bátorítva járjuk közös utunkat. 2006-ban Kaposvár vagy Debrecen rendezze a találkozót. Kíváncsi vagyok, hogy a leendő nagykövetek is érezzék meg egy ilyen találkozás erejét.

-fa-

A szeretet próbája...

Szeptember 9-én reggel a Filibili népdalkör kis küldöttsége és a Református Gimnázium néhány tanulója, Dúcz Erzsébet/ 12./ ; Tímár Sára /11.a/ ; Kocsis Réka, Sárady Regina /11.c/ Kézdivásárhelyre utazott, a testvérvárosok évenként megrendezett találkozásiára, az "Ősi sokadalom"-ra. Tizenöt óras út után, este nyolc órakor érkezünk meg a polgármesteri hivatalba, ahol vezetőnk, Zsóka nagy szeretettel fogadott.

Este volt, de a város főterén egy gombostű se lehetett leejteni! A színpadon zenészek muzsikáltak, a vásáros sátraknál a sok-sok érdeklődő nézelődött, vásárolt. Voltak ott mézeskalácsosok, Korondról fazekasok, kürtőskalács készítőik... Az árusokkal mindig sokat beszélgettünk, élveztük a nyelvükben rejlő muzsikát, és azt a mindenre jól megfelelő székelly észjárást, amelyet Tamási Áron, Wass Albert regényeiből ismerhettünk meg.

Egy kis székelly legénykét faggattam arról, hogy szeret-e tanulni?

- Nemigen. - volt a válasz.
- Csak van egy óra amit kedvelsz!
- Hát a likas órát! - vágta rá huncut mosolygással.

Másnap, a jelvénygyűjtők országos kiállításának megnyitójára mentünk. A múzeum igazgatója sajnálattal jegyezte meg, hogy jóllehet a kiállítás országos nagyságú, Magyarországról egyetlen jelvénygyűjtő sem vitte el a gyűjteményét.

Hihetetlen gazdag palettáját láttuk a jelvényeknek! Sportérmek, turisztikai-, orvosi-, katonajelvények sokaságát. Mi pedig énekeltünk a hazáról, a katonaeletről.

Ezután megnéztük a "Zsuzsi és Andris" babakiállítást, ahol közel négyszáz, népviseletbe öltöztetett babát láthattunk. Népművészetünk gazdagságáról mesél a népviselet. A kendő színe a családi állapotot, a rávarrott bojtok száma a gazdagságot mutatja meg, a kalapok is vidékenként más-

más az anyagból készültek, és a formájuk is különböző volt. S az a sok szép szoknya, kötő, mind egy-egy műalkotás!

Este a fogadáson ismét énekeltünk. A népdalkörünk neve azonban így jelent meg a Meghívón: FILI-BILI.

Mivel hatan voltunk a Filibili népdalkörből asszonyok, a Református Gimnáziumból pedig négy szép leányka, feltettem a közönségnek a kérdést, hogyan is gondolják a kis csoportunk megoszlását? Avagy melyik részünk a FILI és melyik a BILI? Míg gondolkodtak, elénekeltük a gyönyörű párosító dalunkat, amelyet Kodály Zoltán Csíkremetén gyűjtött 1906-ban.

"Nyugvásimban elaluvék oly szépen,
S odajöve filibili szép madár..."

Majd egy népballadát énekeltünk, amelyet néhány évvel ezelőtt egy kézdivásárhelyi leánykától, Imolától tanultunk. Őt a gimnáziumunk hívta meg Köveskálra, alkotótáborba.

Ott jegyeztünk le egy szép balladát, melyet a nagymamájától tanult. Ezzel a balladával már népdalversenyzőink szép eredményeket értek el itthon, most pedig visszavittük a szülőhazájába.

Ismeri ezt az éneket még a tizenhét népdalkörös óvónő, és dalolgtatják a kicsinyeknek az óvodában a délutáni pihenés előtt. Ismerik a tanítványaim a Református Gimnáziumban, talán több mint százan.

A balladában, a segítséget kérő leányt sem az édesanyja, sem a testvére nem menti meg a kígyótól:

"Inkább elleszek én
Jó leányom nélkül,
Semhogy én ellegyek
Gyöngé karom nélkül."

Egyedül a mindent akadályt legyőző szeretet képes megmenteni a leányt a haláltól.

Alfa újság

A szerkesztőség tagjai:

dr. P. Tóth Béláné
Földi János

Tördelő: Bósz Levente

E-mail: alfa@szrg.hu

Honlap: www.szrg.hu

Cím: Szentendrei Református
Gimnázium
2000 Szentendre, Áprily tér 5.

Telefon: 06/26 302-595

Ez a "Szeretet próbája":

"Így hát a kedvese,
Jobb, mint hív szülője.
Majdnem száz éve, hogy
Mind ötet kereste."

Jó lenne, ha minden nemes és szép dolog, ami a világon van, ilyen gyorsan megsokasodna, mint ennek a balladának a megismerése. Talán többet kellene mindnyájunknak a Szeretetet próbálgatnunk...

Lázár Enikő
tanárnő